

ohrywa - stolica państwa zachodniobułgarskiego

## Wyjaśnij pojęcia, terminy

- sankcja pragmatyczna - akt prawny regulował związki w italii. Wszystko po witigesie było bezprawne.
- agentes in rebus - działacze, szpiedzy za justyniana
- annona
- antoninian - moneta karakali
- Bucelariusz - żołnierz prywatny za justyniana około
- caput -
- chrysagyron - Podatek nałożony na kupców i rzemieślników zniesiony przez anastazjusza
- consistorium - rada cesarska po konsatynie Zadaniem jej było przyjmowanie poselstwo od miast, prowincji i Senatu
- coloni -
- Comes - dowodził na szczelbu diecezji
- comes rerum privatorum - zarządza prywatnym majątkiem cesarza
- comes sacrarum largitorum - zbiera podatki, polityka fiskalna
- comitatenses - armia centralna, ruchoma, zdolna interweniować na każdym froncie. Złożona z doświadczonych żołnierzy. (dioklecjan)
- cursus publicus - kurier cesarza
- Digesta - przejrano pisma jurystów i wybrano te najważniejsze.
- Diecezja - duża jednostka administracyjna za dioklecjana, na jej czele stał Wikariusz
- Dux - kontrolował formację w 2 lub jednej prowincji
- Gminy - na czele stoi biskup (mógł być nim każdy). Problem jest kiedy biskup ma żonę - wtedy musi odesłać ją do klasztoru. Synod lokalny w sertyce - tam postanowiono że wolno się odwoływać do biskupa rzymu. To synod lokalny ale jego postanowienie będzie szanowane powszechnie. Założenia były bardzo słuszne ale problem był ludzki?
- Egzarchat - namiestnicy cesarscy najważniejszych prowincji
- Instytucje - podręcznik do szkolenia prawników
- Kwestor - prawnik cesarza za konstantyna
- iugum
- Limitanei - oddziały terytorialne, stacjonujące w przygranicznych prowincjach, dostają ziemię ale mniejszy żołd za dioklecjana
- Logoteta - urząd administracyjny w Cesarstwie Wschodniorzymskim oraz w Cesarstwie Bizantyńskim. Logoteta był przedstawicielem organów centralnych i naczelnych, analogicznym do obecnych ministrów
- Magister officiorum - najwyższy urzędnik za kostantantyna
- Nowele - nowe prawa.
- Podział adm na prowincję (na czele prezes), diecezję (wikariusz), prefektury (prefekt pretorium) - za dioklecjana
- praepositus sacri cubiculi - eunuch, zajmuje się dworem cesarskim, z kaukazu, potem zza granicy
- Prepositus sacrum - prepozyt świętej sypialni, zwykle eunuch nadzorował część domową.
- Privilegium fori - wyłączeni spod sądownictwa normalnego za justyniana
- protectores et domestici - gwardia konstantyna w IV w.
- quaestor sacripalatii - prawnicy, redagują dokumenty cesarskie
- sacrum cubiculum
- scholae palatine - najlepsze oddziały cesarskie, gwardia cesarska za konstantyna
- Suplika - prośba do cesarza
- Synod endemusa - synod nieustający. Patriarcha był ciągle w konstantynopolu i biskupi rozpatrywali wszystkie sprawy
- Temy - według turleja **nie powstały** za herakliusza
- Translatio imperii/renovatio imperii - albo przeniesienie albo renowacja cesarstwa

## Podaj daty (staralem się tutaj dać informację według turleja „najważniejsze")

- 284 - początek rządów dioklecjana'
- 311 - edykt tolerancyjny galeriusza
- 325 - nicea
- 330 - założenie konstantynopola
- 378 - bitwa pod adrianopolem - umiera walens
- 381 - konstantynopol
- 410 - złupienie rzymu
- 431 - Efez
- 451 - Chalcedon, Attyla pokonany na Katalaunijskich Polach przez Aecjusza
- 454 - zamordowanie Aecjusza
- 455 - zamordowanie Walentyniana III'
- 488 r. Zenon namawia Teodoryka Amalę do wyprawy do Italii w celu usunięcia Odoakra
- 527 - poczatek justyniana
- 529 - kodeks justyniana
- 532 - powstanie nika
- 553 - Konstantynopol II - piąty sobór
- 649 - synod w lateranie
- 680 - Konstantynopol III
- 787 - Nicea II
- 815 - początek drugiego ikonoklazmu
- 864 - bułgaria przyjmuje chrzest.
- 869-870 - antyfocjański - unieważniono focjusza jako patriarchę
- 879-880 - focjański - anulowano poprzednie wykluczenie focjusza
- 1018 - koniec wojny z bułgarią bazylego II

## Przedstaw postać - wiek, kim była (turlej tu prosi o najważniejsze rzeczy)

### Dioklecjan

- Miał manię budowania
- Podzielił na diecezję
- Utworzył dominat (tetrarchia)
- pokazał jaką przepaść dzieli cesarza od zwykłych ludzi
- Obdykował i zmusił do abdykacji makymiana

### konstantyn

Burzył stare świątynie  
Założył konstantynopol  
ucisk fiskalny  
gwardia prywatna cesarza  
budował dużo

Justynian

Herakliusz

Ikonoklazm